БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 121 (4112).
20 ИЮНЬ
ЖУМА
1969 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

Ленин номи жаҳоннинг социал қиёфасини тубдан ўзгартириб юборган, инсониятнинг социализмга ва коммунизмга бурилишини бошлаб берган Улуғ Октябрь ғалабаси жуда катта революцион ишларининг рамзи бўлиб қолади.

(КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИ 1969 ЙИЛ 17 ИЮНДА МОСКВАДА ҚАБУЛ ҚИЛГАН «ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА»ГИ МУРОЖААТИДАН).

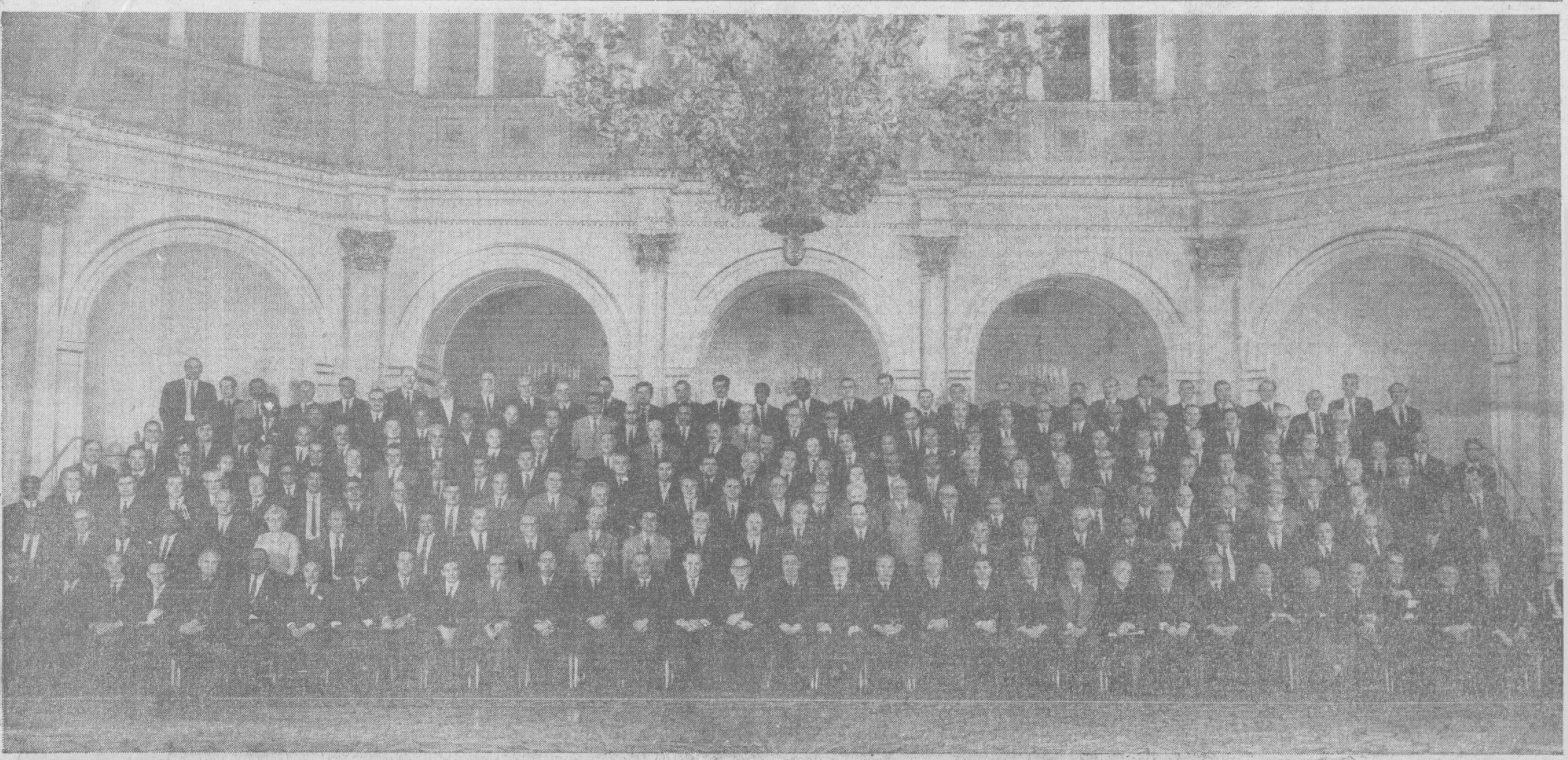

МОСКВА. Катта Кремль саройи, Владимир зали. Коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро Кенгаши қатнашчилари. В. Данилов ва И. Филатов фотолари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети капитал қурилишни планлаштиришни такомиллаштириш тўғрисидаги ва бинокорлик корхоналарини иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш ҳақидаги масалани қараб чиқдилар. Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда айтиладики, капитал қурилиш СССР халқ хўжалигини ривожлантиришда ва КПСС XXIII съезди олдимизга қўйган асосий иқтисодий вазифани ҳал этишда муҳим аҳамиятга эгадир. Бизнинг мамлакатимизда халқ хўжалигини ривожлантириш планларига мувофиқ, капитал қурилиш ишларининг улкан программаси амалга оширилмоқда. Халқ хўжалигидаги асосий фондларни кенгайтириш ва такомиллаштириш учун ҳар йили миллий даромаднинг сал кам 20 проценти сарф қилинмоқда. 1968 йилда капитал қурилишга ажратилган маблағлар 61,5 миллиард сўм бўлди. Бу—уларнинг 1950 йилдаги ҳажмидан 5,6 баравар ортиқдир.

1950 йилдан тортиб 1968 йилгача ўтган давр ичида 12,5 мингдан ортиқ йирик саноат корхоналари, кўпгина транспорт магистраллари, мелиорация ва қишлоқ хўжалик иншоотлари қурилди.

Шу йиллар ичида қурилган ва реконструкция қилинган корхоналарда чўян, пўлат, прокат, тракторларнинг тўртдан уч қисмидан кўпроғи ва минерал ўғитларнинг салкам 90 проценти ишлаб чиқарилмоқда. Халқ хўжалигидаги асосий фондлар шу давр ичида 4,6 баравар, саноатда эса, 6,4 баравар ортди. Шаҳарларда ва ишчи посёлкаларида уй-жой фонди 2,8 баравар кўпайди.

Қудратли бинокорлик индустрияси вужудга келтирилди. Ғоят унумли ишлайдиган машиналар ва механизмлар билан таъминланган ҳамда бинокор ва монтажчилардан иборат малакали кадрларга эга бўлган йирик қурилиш-монтаж ташкилотлари индустриянинг негизидир.

Коммунизмнинг моддий-техника базаси вужудга келтирилаётган ҳозирги босқичда капитал қурилиш ғоят кенгайтириб юборилган бир пайтда, капитал маблағларнинг берадиган самарасини бутун чоралар билан ошириш, уларнинг наф бера бошлаш муддатларини қисқартиш, капитал қурилишга сарфланган ҳар бир сўм эвазига маҳсулотнинг ғоят кўпайтирилишини таъминлаш жуда катта аҳамиятга эгадир. Бунинг учун капитал қурилишни планлаштириш ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг ҳозир амалда бўлган форма ва методларини мамлакатнинг тўхтовсиз ривожланиб бораётган экономикасининг эҳтиёжларига тўла мослаштириш ва бу ишдаги мавжуд камчиликларни бартараф қилиш зарур.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети капитал қурилиш ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни планлаштиришни яхшилаш мақсадида СССР ҳамда иттифоқдош республикадаги ҳар бир министрлик ва идора бўйича белгиланган тартибда йилларга тақсимланиб ишлаб чиқиладиган ва тасдиқланадиган беш йиллик план капитал қурилишни давлат йўли билан планлаштиришнинг асосий формаси деб белгиладилар.

1971—1975 йилларга мўлжалланган пландан бошлаб СССР ва иттифоқдош республикаларнинг министрликлари ва идоралари тасдиқлайдиган капитал қурилиш беш йиллик планларида ҳар бир қурилиш учун қувватларни ва асосий фондларни ишга тушириш ҳақидаги топшириқлар шунингдек қурилишнинг бутун муддати учун капитал қурилиш ва қурилиш-монтаж ишларининг ҳажмлари белгиланиши керак. Иш ҳажмлари қурилишни битказиш нормаларига мувофиқ йилларга қараб тақсимланиши, шу жумладан, қуриб битказиш муддатлари беш йилликдан кейинги даврга ўтадиган қурилишлар бўйича ҳам йилларга қараб тақсимланиши лозим.

Капитал қурилиш планлари ва қувватларни ҳамда асосий фондларни ишга тушириш ҳақидаги топшириқларга асосан пудратга олинадиган қурилиш-монтаж ишларнинг беш йиллик планлари, шунингдек СССР ва иттифоқдош республикалар министрликлари ҳамда идоралари бўйича шундай планлар йилларга тақсимланиб ишлаб чиқилади ва тасдиқланади. Улар бу планларни ҳар бир қурилиш ва ҳар бир қурилиш-монтаж ташкилотига маълум қилишлари лозим. Бу планлар улар учун иш планлари бўлиши керак.

Капитал қурилиш беш йиллик планининг топшириқлари йиллик планларда конкретлаштирилади ва аниқланади. Капитал қурилишларнинг аниқланган ҳажмлари СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига планлаштирилаётган йилдан олдинги йилнинг май ойидан кечиктирилмай маълум қилиниши лозим.

Беш йиллик планда кўзда тутилмаган янги иншоотларни қуриш тўғрисидаги масалалар истисно тариқасида йиллик планлар билан бир вақтда қараб чиқилиши мумкин.

Ишлаб чиқариш қувватларини ва иншоотларни ишга тушириш ҳақидаги топшириқлар 1970 йилдан бошлаб заказчи министрликлар ва идоралар бўйича, шунингдек қурилиш-монтаж ишларини бажарадиган министрликлар ва идоралар бўйича халқ хўжалигини ривожлантириш планларида кўзда тутилиши керак.

Планларнинг стабеллиги, планлаштирувчи органлар, министрликлар ва заказ берувчи идоралар ҳамда пудратга олувчиларнинг жавобгарлигини ошириш мақсадида СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари капитал қурилиш ва пудратга олинадиган қурилиш-монтаж ишлари юзасидан қурилиш ва иншоотлар бўйича тасдиқланган йиллик планларга 1970 йилдан бошлаб фақат ўтган йилдаги планнинг бажарилиш якунларига қараб 15 февралга қадар ўзгартиш кирита оладилар. Қурилиш-монтаж ташкилотлари пудратга олинадиган ва қурилиш ҳамда иншоотларга белгиланган қурилиш-монтаж ишлари йиллик ҳажмини қувват ва иншоотларнинг ишга туширилиши юзасидан аниқланган муддатларни ҳисобга олиб заказчилар билан келишиб кварталларга тақсимлайдилар.

Капитал қурилиш планини халқ хўжалик планининг бошқа қисмлари билан тўлароқ мувофиқлаштириб тузиш ва қурилаётган иншоотларни машина-ускуна, бинокорлик материаллари, механизмлар, ишчи кучлари ва пул билан тегишинча таъминлаш мақсадида СССР Госплани, СССР Госснаби, СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига план лойиҳаларина ишлаб чиқиш вақтида қуйидагиларни бажариш топширилади: 1971 йилдан бошлаб капитал қурилишнинг умумий ҳажмини пул билан таъминлашнинг барча манбаларини (шу жумладан колхозларнинг маблағларини), қурилиш-монтаж ташкилотларининг материал, меҳнат ва молия ресурслари ҳамда қувватлари балансларини ҳисобга олиб белгилаш; ишлаб чиқариш балансларини, натура шаклидаги ва қиймати кўрсатилган тарздаги машина-ускуна балансларини, капитал қурилиш эҳтиёжлари учун керакли материаллар балансларини ишлаб чиқиш. қурилиш ишлари олиб борилаётган иттифоқдош республикалар, область, ўлка ва районлар бўйича давлат ва колхозаро қурилиш-монтаж ташкилотлари қувватлари ҳисоб-китобини тузиб чиқиш ва капитал қурилиш планларини ишлаб чиқиш ҳамда аниқлаш вақтида улардан фойдаланиш.

Ишлаб чиқариш аҳамиятига эга бўлган ва янгидан қурила бошлайдиган иншоотлар бўйича 1971 йилдан бошлаб планлаштиришнинг янги тартибига ўтиш зарур деб топилди. Ана шу янги тартибга мувофиқ, қурилишларнинг титул рўйхатлари қурилиш бутун даври учун доим план ҳужжатлари бўлиши керак. Титул рўйхатлари қувватларни, асосий фондларни, капитал қурилишларни ишга тушириш ва қурилиш-монтаж ишлари юзасидан топшириқларни қурилишни битказиш муддатларига қараб йилларга тақсимлайдиган лойиҳа ва сметалар асосида ишлаб чиқилади. Бу лойиҳа ва сметаларга асосан материаллар, машина-ускуна фондлари ажратиб берилиши, қурилиш иншоотларини пул билан узлуксиз таъминлаб туриш ва заказчи билан пудратчи ўртасида шартнома тузилиши лозим. 1971 йилгача бошланган ва халқ хўжалиги учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган қурилишлар СССР Госпланининг СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг тегишли йиллар учун белгиланган план лойиҳалари билан биргаликда СССР Министрлар Советига тақдим этадиган таклифларига кўра юқорида кўрсатилган планлаштириш тартибига кўчирилади.

(Давоми иккинчи бетда).

СИБИРЬ ВА УЗОҚ ШАРҚ ЁШ БИНОКОРЛАРИНИНГ ИККИНЧИ СЛЁТИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети Сибирь ва Узоқ Шарқ қурилишларида қаҳрамонона меҳнат қилаётган ёш бинокорлар ҳамда барча йигит ва қизлар слётининг қатнашчиларини қизғин қутлайди.

Совет халқининг меҳнати билан Сибирь ва Узоқ Шарқ қудратли гуллаб-яшнаб турган индустриал ўлкага айланди. Бир вақтлар ҳувиллаб ётган тайга ерлари катта химия, металлургия, машинасозлик районлари бўлиб қолди, бу ерларда ноёб электр станциялар қурилди. Табиий бойликлар, янгидан очилаётган фойдали қазилма конлари, хом ашё ва энергетика ресурсларининг янги-янги манбалари мамлакатимизнинг шу районлари хўжалигини янада ривожлантиришнинг улкан истиқболларини кенг очиб беради.

Сибирь ва Узоқ Шарқ қиёфасини ўзгартиришга кўп миллатли бутун мамлакатимизнинг ёшлари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Сибир ва Узоқ Шарқда — янги шаҳарлар ва посёлкалар, катта-катта саноат комплекслари, қишлоқ хўжалиги, транспорт, алоқа ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг объектлари қурилишида — қийинчиликлардан қўрқмайдиган, ўз социалистик Ватанига, Коммунистик партия ишига чексиз садоқатли йигит-қизларимиз меҳнат тарбияси ва характерни чиниқтиришнинг ажойиб мактабидан ўтмоқдалар. Ленин комсомоли йўллаган азаматлар ўттизинчи йиллар комсомолларининг ажойиб традицияси—партия даъвати билан коммунизм учун курашнинг энг ҳал қилувчи участкаларига бориш традициясини шараф билан давом эттирмоқдалар. Совет ишчилар синфининг илғор отрядларидан бири бўлган сибирлик ва узоқшарқлик бинокорларнинг шонли оиласига минг-минглаб янги кўнгиллилар қўшилаверсин.

Мамлакатимизда бинокор номи — фахрли ном. Бинокорлар ҳали кўп иш қилишлари лозим. Ишларнинг суръатини жадаллаштириш, сифатини ошириш ҳамда техникадан ва моддий ресурслардан энг самарали фойдаланиш — қурилишлардаги комсомол ташкилотлари билан ҳар бир ёш ишчининг энг муҳим вазифасидир. Бу ишда зарбдор комсомол-ёшлар коллективлари ташаббускор бўлишлари лозим.

КПСС Марказий Комитети қатъий ишонч билдириб айтадики, сизлар ва сизларнинг ҳамма ўртоқларингиз ўз кучингиз ва қобилиятингизни Сибирь ва Узоқ Шарқни ривожлантиришдек олиҳиммат мақсадларга сарф қиласиз. Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнатда катта муваффақиятлар билан нишонлайсиз ва коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга муносиб ҳисса қўшасиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИДА ҚАТНАШГАН ДЕЛЕГАЦИЯЛАР ВАТАНЛАРИГА ЖЎНАБ КЕТМОҚДА

Коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгаши ишида қатнашган қуйидаги делегациялар 18 июнда Москвадан жўнаб кетишди:

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўрток В. Ульбрихт бошчилигидаги Германия Бирлашган социалистик партияси делегацияси. Делегация составида қуйидагилар бор: Германия Бирлашган социалистик партияси (ГБСП) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Э. Хонеккер, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ўрток Ф. Эберт, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитети қузуридаги партия контроли Марказий комиссиясининг раиси ўртоқ Г. Матерн, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ГБСП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Г. Аксен, ГБСП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, ГБСП Марказий Комитети халқаро алоқалар бўлимининг мудири ўртоқ П. Марковский;

Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Руминия Социалистик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Н. Чаушеску бошчилигидаги Руминия Коммунистик партияси делегацияси. Делегация составида қуйидагилар бор: Руминия Коммунистик партияси (РКП) Марказий Комитети Ижроия комитети ва доимий Президиумининг аъзоси, РКП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ П. Никулеску-Мизил, РКП Марказий Комитети Ижроия комитетининг аъзоси ўртоқ Г. Стойка, РКП Марказий Комитетининг секретари ўрток М. Даля, РКП Марказий Комитетининг аъзоси, «Лупта де класэ» журналининг бош редактори ўрток Ш. Войку, РКП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, РКП Марказий Комитети ташқи алоқалар бўлимининг мудири ўртоқ В. Влад;

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўрток Г. Гусак бошчилигидаги Чехословакия Коммунистик партияси делегацияси. Делегация составида қуйидагилар бор: ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари, ЧКП Марказий Комитетининг Чехия областларидаги партия ишига раҳбарлик килувчи бюросининг Раиси ўртоқ Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш Садовский, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ В. Биляк, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг Чехия областларидаги партия ишига раҳбарлик қилувчи бюросининг аъзоси, ЧКП Шимолий — Моравия область комитетининг биринчи секретари ўртоқ Л. Ковальчик, ЧКП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, ЧКП Марказий Комитети халқаро сиёсат бўлимининг мудири ўртоқ П Ауэрсперг;

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ В. Гомулка бошчилигидаги Польша Бирлашган ишчи партияси делегацияси. Делегация составида қуйидагилар бор: Польша Бирлашган ишчи партияси (ПБИП) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Қурилишларнинг титул рўйхати лойиҳаларини заказ берувчи ташкилотлар ишлаб чиқадилар ва бош пудратчилар билан келишиб юқори ташкилотларга тақдим этадилар.

Капитал маблағлардан самаралироқ фойдаланиш ва ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга тушириш мақсадида СССР Госпланига, СССР министрликлари, идораларига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига халқ хўжалик планлари лойиҳаларида СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари бўйича тугалланмаган қурилиш ҳажми кўрсаткичларини назарда тутиш топширилди. Бундан мақсад — тугалланмаган қурилиш ҳажмини яқин 3-4 йил ичида нормативларда белгиланган миқдорга етказишдир.

Иншоотлар қурилишида сметанинг роли ва аҳамиятини ошириш мақсадида смета қурилишнинг бутун даври учун асосий ва ўзгармас ҳужжатдир, деб белгиланади. Смета асосида капитал қурилишларга маблағ ажратилиш планлаштирилиши ва қурилишлар пул билан узлуксиз таъминлаб турилиши, шунингдек бажарилган ишлар юзасидан пудратчи билан заказчи ўртасида ҳисоб-китоб қилиниши керак. Смета аввало, пудратга олувчи ташкилотлар билан келишиб олиниши ва ана шу ташкилотлар қурилиш бошланганига қадар сметани қабул қилиши керак. Пудратга олувчи ташкилотлар ана шу сметаларни қабул қилганидан кейин иншоотларнинг тасдиқланган қиймати узил-кесил деб ҳисобланади. Пудратчи ташкилотлар бажарадиган қурилиш-монтаж ишлари бўйича сметада кўрсатилганидан ортиқ тежалган маблағ (олдиндан кўзда тутилмаган ишлар ва харажатлар учун мўлжалланган резерв ҳам шу ҳисобга киради) лойиҳага мувофиқ қурилиш тугалланиб, тайёр иншоот заказчи томонидан қабул қилинганидан кейин ана шу ташкилотлар ихтиёрида қолдирилади.

План интизомини ва пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотлари билан заказ берувчи ташкилотлар ўртасида хўжалик ҳисоби асосидаги муносабатларни мустаҳкамлаш мақсадида заказчи билан пудратга олувчи ташкилотнинг ўзаро муносабатларини тартибга солувчи асосий ҳужжат сифатида бош шартноманинг аҳамиятини ошириш зарур, деб топилди. Пудратга олиш тўғрисидаги бош шартнома қурилиш ишларининг бутун даврини кўзда тутиб тузилади ва тасдиқланган титул рўйхатларга мувофиқ бўлиши керак.

Яқин йиллар ичида капитал қурилишни материал-техника билан таъминлаш системасини тубдан қайта қуриш мўлжалланди. Бунинг учун қурилиш ташкилотларининг лойиҳа ва сметаларда белгиланадиган ўз эҳтиёжларига мувофиқ, уларнинг заказлари бўйича СССР Госснаби органлари орқали қурилишларни материал билан таъминлаш йўлига ўтилади.

СССР Госснабига манфаатдор министрликлар билан биргаликда бир қанча қурилиш ташкилотларини 1971 йилдан бошлаб тажриба тариқасида планга мувофиқ фонд материаллари билан таъминлашнинг юқорида кўрсатилган тартибига кўчириш. 1971 йилнинг биринчи ярмида бу тажрибани умумлаштириш ва СССР Госплани ҳамда манфаатдор министрликлар билан биргаликда қурилишларни уларнинг заказларига мувофиқ материаллар билан таъминлаш практикасини янада кенгайтириш тўғрисидаги таклифларни СССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

СССР Госпланига қурилиш металл конструкциялари, йиғма темир бетон, дурадгорлик буюмлари, линолиум, норуда ва деворбоп материаллар ишлаб чиқариш планларини ва якунловчи балансларни ишлаб чиқиш вазифаси топширилади. Моддий ресурсларга бўлган талабни аниқлаш ва шу ресурсларни планда кўзда тутилган қурилиш-монтаж ишлари ҳажмига мувофиқ равишда ажратиб бериш ишлари, қурилишнинг қайси манбадан пул билан таъминланишидан қатъи назар, ягона нормаларга мувофиқ қилиниши лозим.

Машинасозлик министрликлари қурилаётган ва реконструкция қилинаётган корхоналар ҳамда ташкилотларга министрликлар, идоралар ва СССР Госснаби ҳузуридаги Союзглавкомплектларнинг талабномасига биноан 1971 йилдан бошлаб технология линиялари, установкалар ва агрегатларни комплект равишда етказиб бериш масъулияти юклатиладиган асосий заводларни белгилашлари лозим. Ана шуларни етказиб берувчи асосий заводлар ўзлари юборган машина-ускуналарни монтаж қилиш оғалигини таъминлашлари ҳамда уни лойиҳада кўрсатилган қувватга етказиш учун заказчилар ва лойиҳа ташкилотлари билан биргаликда жавобгар бўлишлари керак. Яқин 2-3 йил мобайнида қурилаётган ва реконструкция қилинаётган саноат корхоналарини СССР Госснабининг Союзглавкомплектч ва моддий техника таъминоти территориал органлари орқали машина-ускуналар билан комплектлашга ўтиш белгилаб қўйилди. Ана шу органларнинг қурилишларга машина-ускуналар, асбоблар — кабель буюмлари ва бошқаларни комплект тарзда етказиб беришга доир шартномалар юзасидан олинган мажбуриятларни бузганлиги учун жавобгарлиги оширилади.

Қурилиш ташкилотларининг беш йиллик планда кўзда тутилган капитал қурилиш топшириқларини бажаришга ўз вақтида тайёргарлик кўришини таъминламоқ ва ана шу ташкилотларнинг куч-қувватини оширмоқ учун СССР Госплани билан Қурилиш министрликлари халқ хўжалик планлари лойиҳаларида ишлаб чиқарувчи кучларнинг белгиланаётган ривожига ҳамда бу кучларнинг мамлакат иқтисодий районларига жойлаштирилишига ва бинокорлик индустрияси базаларини ривожлантиришга ажратиладиган маблағлардан рационал фойдаланиш заруратига асосланиб, қурилиш-монтаж ташкилотларининг қувватларини ривожлантириш топшириқларини кўзда тутишлари лозим. СССР Қурилиш министрликларига иқтисодий жиҳатдан мақбул бўлган жойларда замонавий қурилиш техникаси воситалари, йиғма ва кўчма уй-жой бинолари билан таъминланган, ишлаб чиқариш базаларидан узоқда жойлашган районларда қисқа муддатда қурилиш ишлари бажара оладиган кўчма қурилиш ташкилотлари вужудга келтириш тадбирларини 1969 йилда ишлаб чиқиш топширилди, бундай районларда мазкур қурилиш учун доимий база яратишга вақт ва маблағ сарфлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

СССР Госплани, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1971—1975 йилларга мўлжалланган планда қурилишнинг моддий техника базасини янада ривожлантиришни кўзда тутиш, бунда норуда ва деворбоп материаллар, пол учун самарали материаллар ва конструкциялар, пўлат, темир-бетон ва ёғоч конструкциялар ҳамда алюминий қотишмаларидан тайёрланадиган конструкциялар, юқори сифатли дурадгорлик буюмлари, овоз ва иссиқлик ўтказмайдиган ҳамда пардозбоп самарали материаллар ишлаб чиқарувчи йирик район базалари вужудга келтирилишини назарда тутиш вазифаси топширилди.

СССР Госплани, СССР Фанлар академияси, СССР Госстройи, СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари СССР ишлаб чиқарувчи кучларини 1980 йилгача бўлган давр мобайнида ривожлантириш ва жойлаштириш бош схемасини, халқ хўжалиги тармоқлари ва саноатни ривожлантириш ва жойлаштириш схемаларини ҳамда иқтисодий районларда ва иттифоқдош республикаларда ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш ва жойлаштириш схемаларини ишлаб чиқишни 1969 йилда тамомлашни таъминлашлари керак. 1971—1975 йилларда ва шундан кейинги йилларда халқ хўжалигини ривожлантириш плани лойиҳасини ишлаб чиқиш вақтида мазкур схемалар ҳисобга олиниши лозим.

Социалистик давлат ишлаб чиқариш корхонаси тўғрисидаги Низом жорий этиладиган қурилиш-монтаж ташкилотларини 1970 йилдан бошлаб қурилиш ишларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказишга кириш КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорида кўзда тутилган.

Қурилиш-монтаж ташкилотлари қурилиш ишларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига СССР министрликлари ва идораларининг хамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг қарорига биноан аста-секин, улар яхши тайёргарлик кўрганидан сўнг, улар таннархни камайтириш топшириқларини ва жамғарма планини бажарадиган бўлиб қолган тақдирда ҳамда янги системага ўтиш йилида ишларнинг таннархини ва давлат бюджетига зарар етказмаган ҳолда иқтисодий рағбатлантириш фондларини вужудга келтириш учун зарур бўлган миқдорларда қўшимча равишда камайтиришни таъминловчи шарт-шароитлар мавжуд бўлган тақдирда ўтказилади.

Қурилиш ишларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказиладиган қурилиш-монтаж ташкилотлари батамом қуриб битказилган объектлар ва ишларнинг босқичлари учун заказчилар билан оралиқ тўловларисиз ҳисоб-китоб қилиб қўйишлари керак.

Шу нарса белгилаб қўйилдики, қурилиш-монтаж ташкилотлари қурилиш ишларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига қурилиш-монтаж ташкилотларини ўтказган вақтда юқори ташкилотлар улар учун қуйидаги план кўрсаткичларини тасдиқлаб берадилар: қувватлар ва объектларни тасдиқланган лойиҳалар ва қурилишларнинг титул рўйхатларига мувофиқ равишда ишга тушириш; планлаштирилаётган йилда қуриб битказиладиган ва заказчининг смета қимматига биноан топширилиши лозим бўлган объектлар ёки ишларнинг босқичлари бўйича қурилиш ва монтаж ишларининг ҳажмлари; иш ҳақининг умумий йиллик фонди; фойда, бюджетга тўловлар ва бюджетдан олинадиган маблағлар; ўз капитал қурилиши бўйича марказлаштирилган капитал маблағ ҳисобидан ишлаб чиқариш қувватлари, объектлар ва асосий фондларни ишга тушириш ва марказлаштирилган капитал маблағларнинг умумий ҳажми, шу жумладан қурилиш-монтаж ишларининг ҳажми; қурилиш ишлаб чиқаришини ривожлантириш ва такомиллаштиришга алоқадор янги техникани жорий этиш топшириқлари; материаллар, машиналар, механизмлар ва бошқа моддий техника ресурсларини етказиб бериш ҳажми.

Пудрат ишларининг умумий ва ўз кучлари билан бажариладиган ҳажмлари ҳисоб кўрсаткичлари бўлади. Бу кўрсаткичларни қурилиш-монтаж ташкилотларининг моддий ресурсларига, иш ҳақи фондига ва оборот маблағларига бўлган эҳтиёжларини аниқламоқ учун юқори ташкилотлар белгилаб беради.

Шу нарса белгилаб қўйилдики, қурилиш-монтаж ташкилотларида моддий рағбатлантириш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш; социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондлари ташкил этилади. Иқтисодий рағбатлантиришнинг бу фондлари заказчиларга тайёр объектларни ва ишларнинг босқичларини топширишга қараб олинаётган фойданинг миқдоридан бевосита маблағ ажратиш йўли билан ва белгилаб қўйилган нормативларга биноан ҳосил бўлган фойда ҳисобидан вужудга келади. Қурилиш-монтаж трестлари ва уларга тенглаштирилган ташкилотлар марказлаштирилган моддий рағбатлантириш фондини трестга қарашли ҳамма ташкилотлар ва корхоналарнинг шу фонди суммасининг 10 процентигача миқдорида вужудга келтиради. Мазкур фондга ажратилган маблағнинг конкрет миқдорини ва ундан фойдаланиш тартибини трест ёки унга тенглаштирилган ташкилотнинг раҳбари шу трест ёки ташкилотга қарашли ташкилотлар ва корхоналарнинг раҳбарлари, шунингдек касаба союз ташкилотлари билан келишиб белгилайди. Ишларнинг босқичлари белгиланган муддатда ёки муддатидан олдин заказчиларга топширилган тақдирда фойдадан моддий рағбатлантириш фондига ажратилган маблағларнинг кўпи билан 70 проценти қурилиш-монтаж ташкилотлари ходимларини рағбатлантиришга сарф қилиниши мумкин, мазкур маблағларнинг қолган қисми эса, объект (ишлаб чиқариш қуввати) батамом топширилгандан кейин ишлатилиши мумкин.

Юқори ташкилотларга капитал ремонтга мўлжалланган амортизация ажратмалари ҳисобидан шу ажратмалар умумий ҳажмининг 20 процентигача миқдорида резерв вужудга келтириб, ундан капитал ремонт қилишга ўз маблағлари етарли бўлмаган қурилиш-монтаж ташкилотларида фойдаланиш ҳуқуқи берилди.

Қурилиш-монтаж ташкилотларини қурилиш ишларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказишга алоқадор масалаларни ҳал этиш СССР Госплани ҳузуридаги корхоналарни саноат ишлаб чиқаришини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказиш билан шуғулланувчи идоралараро комиссияга топширилади.

Объектларни тезроқ қуриб битказишдан қурилиш-монтаж ва лойиҳа ташкилотлари ва заказчиларнинг ташкилотлари ходимлари моддий манфаатдорлигини кучайтириш мақсадида ва ишларнинг сифатини ошириш мақсадида ишлаб чиқариш қувватларини ва қурилиш объектларини муддатида ишга туширганлик учун бериладиган мукофот миқдори халқ хўжалиги бўйича ишга туширилган объектларда бажарилган қурилиш-монтаж ишлари смета қимматининг ўрта ҳисобда 2,2 процентигача оширилади.

Мазкур мукофотлар ишга туширилган объектдаги ишлар лойиҳага ва техника шартларига мувофиқ равишда, қурилишнинг смета қиммати доирасида ва унга риоя қилинган тарзда тўла ҳажмда бажарилиб бўлгандан кейин тўланади. Ишлаб чиқариш қувватлари ва қурилиш объектларини ишга тушириш муддатлари қурилиш муддатининг белгиланган нормасига нисбатан камида 30 процент қисқартирилганда мукофот 50 процент, ишга тушириш муддати 20 процент қисқартирилганда мукофот 25 процент ва ишга тушириш муддати 10 процент қисқартирилганда мукофот 10 процент кўпайтирилади.

Ишчиларни мукофотлашга сарфланадиган маблағлар улушини бажарилган ишларнинг сифатига қараб кўпайтириш, шунингдек ишчиларга бериладиган мукофотларнинг табақалаштирилган миқдорини белгилаш ҳамда бригада ишига раҳбарлик қилганлик учун бригадирларга қўшимча ҳақ белгилаш кўзда тутилади.

Капитал қурилишни пул билан таъминлашда ва қурилиш ишлаб чиқаришини рағбатлантиришда кредитнинг ролини ошириш зарур деб топилди. СССР Қурилиш банки билан СССР Давлат банки кредитнинг энг мақсадга мувофиқ равишда ишлатилишини таъминлашлари лозим, токи кредит қурилиш муддатларининг қисқартирилишига, қувватларни ва асосий фондларни ишга тушириш планларининг, фойда олиш планларининг бажарилишига, қурилиш таннархининг қисқартирилишига ва хўжалик ҳисобининг мустаҳкамланишига кўмаклашадиган бўлсин.

1971 йилда қурилишда батамом қуриб битказилган объектлар учун ва ишларнинг босқичлари учун сметадаги қурилиш-монтаж ишларининг қиммати 100 минг сўмгача бўлган бутун уй-жой ва маданий-маиший қурилиш ҳамда ишлаб чиқариш объектлари бўйича заказчи билан пудратчи ўртасида оралиқ тўловларисиз ҳисоб-китоб қилишнинг янги тартибига ўтиш 1971 йилда тугалланиши лозим. Бошқа ишлаб чиқариш объектларида, шунингдек коммунал хўжалик объектларида ҳисоб-китобнинг шу формасига 1972 йилда асосан ўтиб бўлишни кўзлаб, оралиқ тўловларисиз ҳисоб-китоб қилиш практикасини янада кенгайтириш ҳам кўзда тутилди.

СССР Госплани, СССР Молия министрлиги, СССР Госстройи, СССР Қурилиш банки ва СССР Давлат банкига СССРнинг манфаатдор министрликлари (заказчилар ва пудратчилар) ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари иштирокида батамом қуриб битказилган объектлар ёки ишларнинг босқичлари учун оралиқ тўловларисиз ҳисоб-китоб қилишга ўтказиладиган пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотларига уларнинг битмай қолган қурилиш-монтаж ишларидаги планли ҳаражатларни қоплаш учун оборот маблағлари ажратиб бериш ёки шу мақсадлар учун банк кредити бериб қўйиш тартиби ва шартлари тўғрисидаги масалани қараб чиқиш топширилди.

Бир қанча тармоқларда СССР Давлат банки қуриладиган корхона ёки объектнинг бош пудратчи қабул қилган сметада белгиланган тўла қиймати миқдорида пудратчи қурилиш ташкилотига берган кредити ҳисобидан бир неча корхона ёки объект қуришга 1971 йилдан бошлаб киришиш зарур деб топилди. Қуриб битказилган ва тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришга ёки хизмат кўрсатишга тайёрланган корхоналар ёҳуд объектлар учун ана шу корхона ёки объектларни заказчи қабул қилиб олганидан кейин заказчи билан пудратчи ўртасида ҳисоб-китоб қилинади. Пудратчи ўзи олган кредитларни заказчи билан ҳисоб-китоб қилиб бўлганидан кейин қоплайди. Сметага нисбатан тежаб қолинган бутун маблағ пудратчи ташкилот ихтиёрида қолади, корхона ёки объект нормадаги муддатидан барвақт ишга туширилган тақдирда қурилиш муддати қанча вақт қисқартирилган бўлса, шу давр ичида корхона оладиган планли фойданинг қисми ҳам пудратчи ташкилот ихтиёрига тушади.

Айрим қурилишларда машина-ускуналар етказиб берувчи заводлар батамом таъминланган ва монтаж қилган машина-ускуналар учун ҳақ тўлашнинг заказчилар билан етказиб берувчилар ўртасидаги ҳисоб-китоб қилиши тажрибасини 1970 йилдан амалга ошира бошлаш белгиланди. Ишлаб чиқариш мақсадлари тақозо этган ҳолларда шу машина-ускуналар ихтисослаштирилган пудратчи ташкилотларни жалб этиб, монтаж қилинади. Бунда пудратчилар билан машина-ускуналар етказиб берувчи заводлар ҳисоб-китоб қиладилар.

Шундай қоида белгилаб қўйилдики, қурилиш давом этадиган йиллар бўйича капитал маблағ ҳажмлари титул рўйхатларда қурилишнинг давомийлиги юзасидан белгиланган нормаларга ва қурилишдаги норматив запасларга мувофиқ равишда кўзда тутилган бўлса, янгидан қурила бошланадиган ишлаб чиқариш объектлари 1970 йилдан бошлаб ҳамда кейинги йилларда давом эттириладиган ва янгидан қурила бошланган объектлар 1971 йилдан бошлаб пул билан таъминланади.

СССР Қурилиш банки билан СССР Давлат банкига ана шу қурилишлар ва объектларни мазкур шартларга қаттиқ риоя қилган ҳолда пул билан таъминлаш топширилди.

СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига планлар ошириб бажарилаётган қурилишлар ва объектларни зарурат туғилган ҳолда капитал маблағ билан таъминлаш планларини планлар бажарилмаётган қурилишлар ва объектларни пул билан таъминлаш планларини камайтириш ҳисобига илгари белгиланган тартибга мувофиқ кўпайтириш ҳуқуқи берилади.

Заказчиларнинг маблағи вақтинча бўлмаган тақдирда, пудратчи ташкилотларнинг бажарилган иш учун тақдим этган ҳамда заказчи тўлашга розилик берган ва банк муассасалари тўлаш учун қабул қилиб олган счётларга ссуда ҳисобидан ҳақ тўланишини таъминлаш ва ссуда юзасидан бўлган қарзлар миқдорини 45 кунгача бўлган муддат ичида тўлаш шарти билан заказчилар ҳисобига ўтказиш СССР Қурилиш банки билан СССР Давлат банкига топширилди. Берилган ссудалар учун заказчилардан йилига 5 процент ҳисобида ҳақ ундириб олинади ва бу ҳаражатлар уларнинг асосий иш фаолияти натижалари ҳисобига ўтказилади, янги қурилаётган корхоналар бўйича эса, министрлик, идоранинг молия ёрдами бериш резерви ҳисобига ёзилади.

СССР Қурилиш банки билан СССР Давлат банкига қурилиш ишларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказилган қурилиш-монтаж ташкилотларининг социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондидаги маблағлар етишмай қолган тақдирда уй-жой бинолари ва маданий-маиший объектлар қуриш учун уларга кредитлар бериб туришга рухсат этилди, лекин қурилиш бошланаётган даврда қурилишни битказиш учун зарур бўлган маблағларнинг камида 50 проценти шу ташкилотнинг ўзида бўлиши, олинган кредит икки йилгача бўлган муддат ичида социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондига тушадиган маблағлар ҳисобидан қопланиши шарт.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг ва Министрлар Советларининг, министрликлар ва идораларнинг, корхоналар ва қурилиш-монтаж ташкилотлари раҳбарларининг эътиборини, халқ хўжалиги барча тармоқларини жадал суръатлар билан ривожлантириш ва совет халқининг турмуш даражасини янада ошириш кўп жиҳатдан капитал қурилиш планларининг муваффақиятли амалга оширилишига боғлиқ эканлигига қаратадилар ва ишлаб чиқариш қувватлари билан объектлар белгиланган муддатларда ва қурилиш-монтаж ишларини юқори сифатли қилиб энг оз чиқим билан қуриб битказилишини талаб этадилар.

Қабул этилган қарорда кўзда тутилган тадбирларнинг муваффақиятли бажарилиши аввало бутун кўп миллион бинокорлар армиясининг ҳамда саноат корхоналари, илмий-тадқиқот, қидирув ва лойиҳа, конструкторлик ташкилотлари коллективларининг куч-ғайратига ва уюшқоқлик билан ишлашига боғлиқ бўлади.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети ишонч билдириб айтадиларки, партия, совет ва касаба союз органлари, министрликлар ва идоралар капитал қурилишда мавжуд бўлган камчиликларни жуда қисқа муддат ичида бартараф қилиш учун қурилиш ташкилотлари, саноат корхоналари, илмий-тадқиқот, конструкторлик ва лойиҳа ташкилотларининг коллективларини сафарбар қиладилар ҳамда қурилиш ишлаб чиқаришининг техникавий ва иқтосидий даражасини янада ошириш учун зарур чораларни кўрадилар.

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИДА ҚАТНАШГАН ДЕЛЕГАЦИЯЛАР ВАТАНЛАРИГА ЖЎНАБ КЕТМОҚДА

(Боши биринчи бетда).

Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Ю. Циранкевич, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПБИП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Клишко, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Бирлашган ишчи партияси Гданьск воевода комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. Коцелек, ПБИП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ А. Старевич, ПБИП Марказий Комитетининг аъзоси, ПБИП Марказий Комитети фан ва маориф бўлимининг мудири ўртоқ А. Верблян, ПБИП Марказий Комитетининг аъзоси, ПБИП Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири ўртоқ Ю. Чесак;

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Т. Живков бошчилигидаги Болгария Коммунистик партияси делегацияси. Делегация составида қуйидагилар бор: Болгария Коммунистик партияси (БКП) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БКП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Б. Велчев, БКП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ В. Коцев, БКП Марказий Комитетининг аъзоси ўртоқ М. Балев, БКП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, БКП Марказий Комитети ташқи сиёсат ва халқаро алоқалар бўлимининг мудири ўртоқ К. Теллалов;

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Я. Кадар бошчилигидаги Венгрия Социалистик ишчи партияси делегацияси. Делегация составида қуйидагилар бор: Венгрия Социалистик ишчи партияси (ВСИП) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСИП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Комочин, ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСИП Марказий Комитети ҳузуридаги олий сиёсий мактабнинг ректори ўртоқ Д. Немеш.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари, партиянинг масъул ходимлари делегацияларни узатиб қолишди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТДА ШОДИЁНА КУТИБ ОЛИШ

Ўзбекистон пойтахти 19 июнда коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада тамом бўлган халқаро Кенгаши қатнашчиларидан бир группасини шодиёна кутиб олди.

Швейцария Меҳнат партияси делегацияси республиканинг ҳаёти билан танишмоқ учун келди. Делегация составида партия Марказий Комитети раҳбар комитетининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари ўртоқ Якоб Лехляйтер ва партия Марказий Комитети раҳбар комитетининг аъзоси ўртоқ Франц Дюбилар бор.

Жазоир социалистик Авангард партияси Марказий раҳбарлигининг аъзолари Анри Аллег, Маҳжуб Бин Носир ва Али Бушакжи ўртоқлар, шунингдек Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ҳамда партия Марказий органи — «Юманите» газетасининг Кенгаш вақтида Франция Коммунистик партияси делегациясининг экспертлари бўлган масъул ходимлари Эли Миньо, Жорж Фурниаль, Ив Моро, Жан-Эмиль Видаль, Жанина Жоно ўртоқлар Ўзбекистоннинг меҳмонлари бўлишди.

Тошкент аэродромида чет эл партиялари вакилларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Р. К. Шокеъматов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Бобожонова ўртоқлар ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари кутиб олишди. (ЎзТАГ).

Республикамиз саноат корхоналарида тер тўкаётган азамат ишчилар, инженер-техник ходимлар доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига авж олдирилган социалистик мусобақага қўшилиб муттасил яхши кўрсаткичларни қўлга киритаётирлар. Суратларда: (чапдан) Тошкент 1- пойафзал фабрикасининг 2- цех илғор ишчилари М. Трушчёна ва Л. Рязенцева, «Ташавтомаш» заводининг 7- цех ишчиси Ҳ. Нуруллаев ўртоқларни кўриб турибсиз. Бу меҳнатсеварлар беш йиллик план топшириқларини барвақт уддалаш учун ойлик ва квартал планларни ҳамиша орттириб адо этаётирлар.

А. Тўраев фотолари.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ОҚҚЎРҒОН. Навоий номли, Охунбобоев номли, «Озод» колхозларида, «Оққўрғон» совхозининг далаларида зарбдор ойлик қизғин давом этмоқда. Деҳқонлар ой охиригача ғўзани комплекс бир марта ишловдан чиқаришга аҳд қилдилар. Дастлабки парваришдан чиқарилган майдонлардаги ғўзаларда шоналар тобора кўпаймоқда.

Т. Тамабоев,
Ф. Мўминов,
А. Абдураимов,
Э. Турсунов,
Н. Тўфонов.

* * *

ЯНГИЙЎЛ. «Октябрь 40 йиллиги», Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз деҳқонлари ленинча меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Бу икки колхозда ҳам айниқса бегона ўтларга қарши курашиш, ғўзани қондириб суғориш ишлари жадал олиб бориляпти. Иш пухта ташкил қилинган жуда кўп звеноларда ғўзаларга биринчи марта сув бериш муваффақиятли тамомланди.

Ҳ. Тошматов.

* * *

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Правда» колхозининг ўртоқ Нуриддин Фатхуддинов бошлиқ бригадасининг аъзолари пахта ва канопдан мўл ҳосил олиш учун самарали меҳнат қиляптилар. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 45 центнердан «оқ олтин», 220 центнердан «кўк олтин» топшириш мажбуриятини олганлар. Деҳқонлар экинларнинг биринчи парваришини сифатли тамомлаб, иккинчи парваришни кучайтириб юбордилар.

Е. Қосимбеков.

* * *

БЎКА. Охунбобоев номли колхоз деҳқонлари ғўза қатор ораларини меҳр билан парвариш қиляптилар. Суғориш кечаю-кундуз давом эттириляпти. Ҳ. Қодирқулов, Ҳ. Ерматов И. Ҳасанов каби деҳқонлар ишда бошқаларга ўрнак бўляптилар.

О. Абдураҳмонов.

СУВ ХЎЖАЛИГИ ҚУРИЛИШИ ВА ЯНГИ ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИДАН

Аввал хабар қилинганидек, XII чақириқ меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг II сессияси республика «Билимлар уйи»нинг мажлислар залида бўлиб ўтди. Сессия қатнашчилари область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ **Қ. А. Аҳмедов**нинг «Областда сув хўжалиги қурилиши ва янги ерларни ўзлаштиришнинг бориши тўғрисида»ги докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Докладчи мамлакатимиз, шунингдек областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия XXIII съезди, КПСС Марказий Комитетининг март ва май Пленумлари қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда катта муваффақиятларга эришаётганликларини қайд қилиб ўтди.

Колхозлар, совхозлар ва область қурилиш ташкилотлари партия ва ҳукуматимизнинг кундалик ғамхўрлиги туфайли бу борада сув хўжалиги қурилиши ва суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда бирмунча тадбирларни амалга оширдилар. Областимизда кейинги уч йил ичида 10,4 минг гектар янги ернинг ирригация ҳолати яхшиланди. 20 минг гектар майдондаги суғориш шохобчалари реконструкция қилинди. 24 минг гектар ботқоқлик ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланиб, 13 минг гектар майдон планировкадан чиқарилди. 121,2 километр узунликдаги суғориш каналларига бетон ётқизилди. Натижада 80 миллион кубометр сувни тежаб қолиш имконияти яратилди.

Областдаги қатор коллекторлар реконструкция қилинди. Бир қанча йирик сув иншоотлари қуриб битказилди. Камсув бўлган Ангрен ирригация системаси реконструкция қилиниб, Бўка районининг юқори зонасидаги қатор колхозларнинг сув таъминоти яхшиланди. 1965 йилдан бери 5 мингдан ортиқ сув иншоотлари қурилиб фойдаланишга топширилди. Областда тупроқнинг сув эрозиясига қарши курашиш мақсадида ҳам қатор тадбирлар кўрилмоқда. Лекин, ирригация ва мелиорация соҳасида бирмунча ишлар қилинаётган бўлса ҳам ҳали талайгина камчиликлар бор.

Беш йилликнинг дастлабки уч йилида қурилиш-монтаж ишлари анча жадаллашди. Агар 1966 йилда сув хўжалиги қурилиши ишларига 14,8 миллион сўм маблағ ажратилган бўлса, 1969 йилда 18,1 миллион сўмга етди.

Областимизда ирригация ва мелиорация ишларини олиб бориш ва янги ерларни ўзлаштириш учун янгидан тузилган «Ташкентводстрой» тресги, «Ташмелиоводстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси, 6 та кўчма механизациялашган колоннанинг ва хўжалик ҳисобида ишлайдиган лойиҳалаш группаларининг ташкил этилиши муҳим натижаларни бермоқда. Бу ташкилот ва хўжаликларнинг кучи билан шу йили 22,5 миллион сўмлик сув хўжалиги қурилиш ишлари олиб борилади. 6 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, 7 минг гектар майдонни планировка қилиш, 15 минг гектар майдонни суғорадиган каналларни бетонлаштириш ва бошқа қатор ишлар амалга оширилади.

Кейинги йилларда сув хўжалиги ишларини олиб боришда кўплаб қўл меҳнати талаб қиладиган ишлар механизациялаштирилди. Сув хўжалиги билан шуғулланаётган ташкилотларнинг техника қуввати анча оширилди. Шундай бўлса ҳам областда сув хўжалиги қурилиши юзасидан олиб борилаётган ишлар ҳали талабга тўла жавоб бермайди.

Сув хўжалиги қурилиши ва янги ерларни ўзлаштириш бўйича «Ташкентводстрой» тресги (бошқарувчиси К. Р. Матчонов) жуда қониқарсиз иш олиб бормоқда. Бу трест пландаги 10 миллион 403 минг сўм ўрнига 2 миллион 889 минг сўмлик иш қилиб, планни 28 процент бажарган, холос. «Ташмелиоводстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси планни 34 процент, пахтачилик совхозлари тресги бўйича эса 45 процент бажарилган, холос. Натижада ишга туширилиши лозим бўлган жуда кўп муҳим объектларнинг қурилиши ҳаддан ташқари чўзилиб кетмоқда. Айниқса, Тошкент каналининг иккинчи навбатдаги объектлари қурилишининг кечикиб кетиши кечириб бўлмайдиган бир ҳолдир. 1965 йилда ишга туширилиши лозим бўлган бу каналнинг қурилишини тугаллаш 1969 йилдаги планга ҳам киритилмаган.

Юқоридагилардан кўриниб турибдики, область қурилиш ташкилотлари, район ижроия комитетлари ва район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармалари областда сув хўжалиги қурилишини тубдан яхшилаш учун ҳамма имкониятлар бўлган ҳолда бу имкониятлардан етарли даражада фойдаланишмаяпти.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича катта ишлар амалга оширилаётган бўлса ҳам кўпчилик хўжаликларда ерлар ҳолатининг сифатли бўлиши ҳамон қониқарсиз даражада қолмоқда. Кейинги маълумотларга қараганда, областимизда 30 минг гектар шўрланган ер бор бўлса, 62,2 минг гектар майдонни капитал планировка қилиш талаб этилади. 53,1 минг гектар майдондаги ирригация шохобчаларини қайта қуриш юзасидан анча тадбирларни амалга ошириш керак.

Сув хўжалиги ташкилотларининг олдида ана шу майдонларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, ирригация шохобчаларини такомиллаштириш бўйича катта ишларни бажариш вазифаси турибди.

Докладчи сув хўжалиги қурилиши ишларининг муваффақиятли бажарилишида қурилиш ташкилотларини ишчи кадрлар билан мустаҳкамлаш катта роль ўйнашини уқтириб ўтди. Ҳали область сув хўжалиги ташкилотлари малакали ишчи кучлари ва инженер-техник ходимлар билан етарли таъминланмаган. Ишчилар қўнимсизлиги даражаси жуда юқори. Биргина 1969 йилнинг биринчи кварталида «Ташкентводстрой» трестида 172 киши ишга қабул қилиниб, 258 киши ишдан бўшатилган. «Ташмелиоводстрой»да ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Кадрларнинг бундай қўнимсизлигига қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари маданий-маиший шароит яратиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётганликлари сабоб бўлмоқда.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда оборотдан чиқиб қолган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, янги ерларни ўзлаштириш, бунинг учун ана шу ерларни сув билан тўла таъминлаш катта аҳамиятга эга эканлиги ҳам таъкидлаб ўтилди.

Докладчи сув хўжалиги қурилиши ишларининг олиб борилишида, янги ерларни ўзлаштиришда лойиҳалаш институтларининг тегишли лойиҳа ва смета ҳужжатларини ўз вақтида тайёрлаб бермаётганлигини ҳамда улар томонидан тайёрланган ҳужжатларда талай камчиликлар борлигини конкрет фактлар билан танқид қилди.

Шундан сўнг ирригация ва мелиорация бўйича доимий комиссиянинг раиси ўртоқ **Н. Нуъмонов** қўшимча доклад қилди. У кейинги йилларда областимизда бирмунча ишлар амалга оширилганлигини гапирди. Айниқса, янги трест ва бошқармалар тузилганлиги ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда, янги ерларни ўзлаштиришда катта аҳамиятга эга

Лекин, бу янги тузилган ташкилотлар ҳозирча яхши ишлашмаяпти. Улар шу йилнинг тўрт ойида пландаги 6 минг ўрнига 3001 гектар ерни ўзлаштириб, бу соҳадаги топшириқни 50,3 процент бажарган. Бундан ташқари, янги ерларни ўзлаштириш Ўрта Чирчиқ, Юқори Чирчиқ, Бекобод районларида айниқса ёмон аҳволда. «Ташмелиоводстрой» (бошқарувчиси ўртоқ Шамсиев) бошқармасида тўрт ой ичида пландаги 2240 гектар ўрнига атиги 83 гектар янги ер ўзлаштирилган. Юқори Чирчиқ районида 800 ўрнига 50 гектар ўзлаштирилган. Ўрта Чирчиқ районида пландаги 800 ўрнига бир гектар ҳам ер ўзлаштирилмаган. Шунингдек сув таъсирида ерларнинг емирилиши, шамоллардан экинларни сақлашда ихота дарахтзорлари барпо этиш ва бошқа сув қурилиши объектларини битказиш ва уларни ишга тушириш борасида йўл қўйилаётган камчиликлар атрофлича анализ қилиб чиқилди.

Музокарада биринчи бўлиб Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхознинг раиси ўртоқ **У. Жўраев** сўзлади. У сессия муҳокамасига қўйилган масалани жуда тўғри ва ўз вақтида қўйилган муҳим масала деб айтди. У ўз колхози шароитида ўтган уч йил ичида 250 гектар ер планировка қилинганлигини гапириб, колхоз территориясидан ўтган канал сувлари сингиб, кўп ерларни зах босиб кетаётганлигини айтди.

Колхоз территориясида 149 километр зовур бор. Ана шу зовурларни тозалаш ва ремонт қилиш учун ўтган уч йил ичида колхоз 300 минг сўм, давлат йўли билан 148 минг сўм сарфланганлигини айтиб, кўп экин майдонларининг бекорга чиқиб кетаётганлигини таъкидлайди. Колхоздаги 96 гектар экин майдони ҳар йили зовурлардан чиққан тупроқлар билан банд. Бу ерларни очиш учун колхозда етарли техника воситалари йўқ. Шунинг учун тегишли ташкилотлар бизга шу ишларда яқиндан ёрдам берсинлар.

Музокарага чиққан Бўка район партия комитетининг иккинчи секретари **А. Варасов** ҳам район миқёсида ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш, каналларни реконструкция қилиш, янги сув иншоотлари қуриб ишга тушириш йўлида қилинаётган ишлар ҳамда камчиликлар ҳақида атрофлича сўзлаб берди.

Шунингдек, сессияда сўзга чиққан область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи **Б. А. Аракелян**, «Ташкентводстрой» трестининг бошқарувчиси **К. Р. Матчонов**, Юқори Чирчиқ район ижроия комитетининг раиси **Э. И. Икромов**, Тошкент сув омборининг экскаватор машинисти **П. Н. Шевченко**, Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва мелиорациялаш институтининг ректори **С. П. Пўлатов** ўртоқлар ҳам сув иншоотлари қуриш, ерларни сув эрозиясидан сақлаш, янги ихота дарахтзорлари барпо этиш, малакали сув иншоотлари техниклари ва инженерлари тайёрлаш ҳақида қилинаётган ишлар, йўл қўйилаётган камчиликлар, навбатдаги вазифалар ҳақида сўз юритдилар.

Сессия қатнашчилари кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилдилар.

ҒАЛЛАКОРЛАРНИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАСИ

Яқинда область ғаллакорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда район партия комитетларининг секретарлари, район ижроия комитетларининг раислари, район ишлаб чиқариш бошқармаларининг бошлиқлари, колхозларнинг раислари, совхозларнинг директорлари ва область партия, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Кенгашда область партия комитетининг секретари **П. В. Кострииков** мусобақадош Сирдарё областидан келган ўзаро текшириш комиссияси аъзоларининг текшириш якунлари ва галдаги вазифалар ҳақида гапириб берди.

Сирдарёлик ғаллакорлар ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари областимизнинг колхоз ва совхозларида бўлганларида ўрим-йиғимга тайёргарлик кўриш соҳасида йўл қўйилган камчиликларни аниқладилар ва уни тезда бартараф қилиш юзасидан ўзларининг қимматли маслаҳатларини бердилар.

Лекин, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ҳали ҳам мусобақадошлар маслаҳати асосида ўз ишларини қайта қурмаганлар. Ўрим-йиғимга тайёргарлик кўришдаги камчиликларни тузатишга ғаллакорларнинг эътиборини ҳали ҳам тўла тортганлари йўқ. Шунинг учун ҳам техника ремонти кўнгилдагидек эмас. Айрим жойларда эса бу соҳадаги ишлар ҳамон ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган.

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли, Фрунзе номли колхозларда комбайнларни ремонт қилишга етарли ишчи кучи ажратилмаган. Ремонт ишларида қатнашаётганлар учун қулай шароит яратилмаган. Бўка районн, Пискент зонасидаги хўжаликларда ҳам ана шундай аҳволни кўриш мумкин. Бу ердаги Свердлов номли колхозда 1003 гектар ерга дон экилган. Уни йиғиштириб олиш учун учта комбайн ажратилган. Аммо, ремонт ишларига колхоз правлениеси, партия ташкилоти етарли эътибор бермаганлиги учун энди битта комбайн ремонтдан чиқарилган, холос. У ҳам ҳалигача қадар комиссия томонидан акт билан қабул қилиб олинмаган. Калинин номли колхозда эса тўртта комбайндан иккитаси қўлдан чиқарилган.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», А. Икромов номли колхозларда ҳам ана шундай камчиликларга барҳам берилмаган.

Калинин районида ремонт ишлари ҳамон чўзилмоқда. Шу кунга қадар 39 комбайндан 21 тасининг ремонтдан чиқарилганлигига қандай баҳо бериш мумкин? Янгийўлликлар ҳам комбайнларни ремонт қилишни кечириб бўлмас даражада орқага суриб юборяптилар.

Маълумки, бу йил ёғингарчилик кўп бўлди. Бу эса анчагина майдонлардаги ғаллазорда бегона ўтларни ҳаддан ташқари кўпайтириб юборди. Бундай ерларда ўрилиб янчилган ғалла ифлос бўлиши турган гап. Бу эса ғалла тозалаш машиналарини кўплаб ишга солишни талаб қилади. Аммо, областимизнинг бир қатор хўжаликларида ғалла тозалаш машиналари ремонти ҳам кўнгилдагидек эмас. Янгийўл районида 14 та ғалла тозалаш машинасидан энди 5 таси тайёр. Бундай аҳвол бошқа районларда ҳам мавжуд.

Кенгашда Бўстонлиқ районидаги Жданов номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинобод» колхозларининг раислари **А. Абдуҳолиқов, Т. Ризаев** ўртоқлар сўзга чиқишиб, ўз адресларига айтилган танқидни тан олдилар. Шу билан бирга ўрим-йиғимни бекамикўст кутиб олиш ва зиммага олинган социалистик мажбуриятни ошириб бажаришга сўз бердилар.

«Ғаллақудуқ» совхозининг директори ўртоқ **Г. Гриценко** етилиб пишган ғаллани пешма-пеш йиғиштириб олиш лозимлигини айтди.

Қанчалик тез ўрсак, нобудгарчиликнинг олдини шунчалик тез олган бўламиз. Коллективимиз баҳорикор ерларнинг ҳар гектаридан 12 центнердан ғалла топшириш мажбуриятини олишган эди. Сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз

Кенгашда «Узсельхозтехника» бирлашмаси область бўлимининг бошлиғи **М. Ф. Мамонтов**, область матлубот жамиятининг раиси **А. Расулов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Б. А. Аракелян**, Бўстонлиқ район партия комитетининг биринчи секретари **П. Юсупов** ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Кенгашда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари мусобақадошларнинг маслаҳатларига амал қилиш ва ғалла ўрим-йиғимини пухта тайёргарлик билан кутиб олишга қаратилган зарур тадбирлар белгилади.

УЛАР ҒАЛЛА ЎРИМИГА ТАЙЁР

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхози ғаллакорлари бу йил областимизда 80 минг тонналик улкан дон хирмонини кўтаришда муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил интилмоқдалар. Шу мақсадда 1220 гектар ерга буғдой, 1321 гектар майдонга арпа, 20 гектар дон учун маккажўхори, 66 гектар ерга шоли экдилар.

Ёввойи ўтга қарши ва нам сақлаш мақсадида эрта баҳорда ғалла майдонлари сифатли борона қилинди. Зарур жойларга минерал ва маҳаллий ўғит солинди. Ҳашаротга қарши тадбирлар кўрилди.

Ҳозир арпаларнинг олтин бошоқлари пишиб етилай деб қолди. Шунинг учун колхозда ғалла ўриб янчиладиган комбайнлар, ғалла тозалайдиган техникалар ремонтдан чиқариб қўйилди. Хирмон жойлар, йўллар тузатилмоқда. Масалан, ҳозир 15 та прицепли ва ўзиюрар С—6, С—4 комбайни ғахт. Д. Душаев, Т. Генятулин каби комбайнчилар кунига 16 тоннадан ғалла ўриб янчиш мажбуриятини олдилар.

«Правда» колхози ғаллакорларининг бу йилги ниятлари зўр. Улар республика партия ва ҳукуматининг ғалла ўрим-йиғимига тайёрлик кўриш тўғрисидаги қарорига амал қилиб, бу йил давлатга 1830 тонна буғдой, 1848 тонна арпа, 396 тонна шоли, 120 тонна маккажўхори сотиш мажбуриятини олдилар.

Б. АЗИЗОВ.

ҲАР ТУП ҒЎЗА СУВГА ҚОНСИН

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида ғўзага сув бериш жадаллаштирилди. Бу ишда тажрибали сувчилар билан биргаликда ёшлар ҳам фаол қатнашмоқдалар. Суратда: 10-бригаданинг пахта далалари.

А. Абалян фотоси.

СУҒОРИШГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР БЕРИЛСИН

Бўка райони қийин об-ҳаво шароитларида ҳам пахта тайёрлаш йиллик планларини ошириб бажарган илғор районлардан бири ҳисобланади. Бу ерда гектар бошига олинадиган пахта ҳосилдорлигини ошираётган шу соҳанинг ажойиб уста деҳқонлари кўп.

Бу йил бўкалик пахтакорлар она-Ватан хирмонига пландаги 73 минг 300 тонна ўрнига 77 минг тонна «оқ олтин» берамиз деб сўз беришган. Улар ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида шу кунларда ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилишаяпти. Ноқулай об-ҳаво шароити туфайли юз берган узилишни йўқотиш учун колхоз ва совхозларнинг пахтакорлари қатор тадбирларни амалга оширишяпти. Улар гектарлардаги ғўза тупларини тўлиқ сақлаб қолиш, ҳар туп ғўзада ҳосил тугунчаларини кўпайтириш учун культивация, озиқлантириш, суғориш ишларини бир-бирига қўшиб олиб бормоқдалар. Колхоз ва совхозда бўлим ва участкаларда, бригада ва звеноларда «оқ олтин» усталари намунали ишлаб биринчи озиқлантиришни тугаллашди. Айрим бригада ва звенолар иккинчи озиқлантиришни ҳам бошлаб юборишди.

Район бўйича ғўзага биринчи кўндалангига ва узунасига ишлов бериш тамом бўлди. Лекин иккинчи ишлов бериш анча кечикиб кетмоқда.

Ҳозиргача 22 минг 443 гектар майдондаги ғўзага иккинчи марта узунасига ишлов берилган. Бу ҳар кунига 1414 гектарга тўғри келади. Кўндалангига ишлов беришни ҳам яхши деб бўлмайди. Ғўза парваришида 820 та культиватор бетиним ишлаб турибди-ю, лекин уларнинг иш унуми кўнгилдагидек эмас. Кўпчилик майдонларда биринчи озиқлантириш тугалланганн йўқ.

Бу йилги шароитда ғўзани иккинчи озиқлантириш ишларини узоғи билан 10 июлгача тугаллаш керак, дейишади мутахассислар. Ундан кечикилса нафи кам бўлади. Чунки ғўза айни гулга кириб кўсаклаётган вақтда озуқаси етарли бўлиши керак. Агар ғўзани озиқлантириш бу муддатдан кечиктириб юборилса, ривожи ҳаддан ташқари чўзилиб кетади. Натижада бундай ғўза тупларида етиштирилган ҳосилнинг чўғи кам бўлади.

Сув ғўзанинг қони дейишади, уста деҳқонлар. Ҳар бир туп ғўза маромида сувга қонган бўлса, озуқасини етарли олган бўлса, культивацияси ҳам сифатли қилинса, бундай майдондаги ғўзалар бўлиқ, кўсаклари тўқ бўлади. Деҳқон мўлжалдаги ҳосилни йиғиштириб маррага эртароқ етиб келади.

Лекин, бўкалик пахтакорлар ғўзани суғориш ишларини шу кунларда кўнгилдагидек олиб бормаётирлар. Мавжуд пахта майдонларининг бор-йўғи 1092 гектари биринчи сувдан чиқарилган. Шунга қарамай суғориш сифати паст. Бу соҳада қатор камчиликлар бор.

Суғориш ишлари айрим колхоз ва совхозларда анчагина яхши йўлга қўйилди. 1-«Пискент» совхози районда тайёрланадиган пахтанинг деярли 12 процентини етказиб беради. Совхоз ишчилари бу йил 3 минг 750 гектар ерга чигит экиб пландаги 8500 ўрнига 9150 тонна пахта тўкмоқчилар

Бу совхоз ўтган йили йиллик пахта тайёрлаш планини бажара олмай, давлатдан қарздор бўлиб қолди. Коллективнинг шу кундаги қилаётган ишлари ўтган йилдаги доғни ювишга қаратилган. Культивация сифатли қилинган, ҳар бир уяда 3—4 тадан ғўза қолдирилган. 97 та звенонинг ҳаммасида культиваторлар нормал ишлаб турибди. Суғориш ишларига 264 та сувчи ажратилган. Улар ҳар куни бир гектардан ерни суғорганда ҳам талайгина ғўзалар қониб, сув ичарди. Совхозда 574 гектар ғўза майдонига бир вақтда сув таралган. 254 гектар ер биринчи сувдан чиқарилди. Бундан ташқари 1278 гектар ғўза майдони биринчи озиқлантиришдан чиқарилиб, сув тарашга тахт қилинган. Суғориш ишларини янада тезлаштириш учун совхоз дирекцияси партия ташкилоти конкрет тадбирлар белгилаган. Ҳар бир звенога учтадан тажрибали сувчи ажратилган.

Лекин, райондаги кўпчилик хўжаликларда аҳвол бир хил эмас. Баъзи хўжаликларнинг айрим карталарида ўт босган, сувга ташна ғўза пайкаллари бор.

Тельман номли колхозда (раиси М. Қосимов, партия ташкилотининг секретари С. Ҳамдамова ўртоқлар) 1000 га ерга чигит экилган. Ғўза қалинлиги яхши. Аммо ғўзаларга ишлов бериш даражаси агротехникага тўлиқ жавоб бермайди. Хўжаликдаги 1, 2, 4, 7-бригадаларда ягана ҳанузгача тугалланмаган, кўп майдонларда экинни ўт босиб, сув бериш муддатлари кечикиб кетяпти. Аммо колхоз раҳбарлари ва мутахассислари бу муҳим ишларга етарли эътибор бермаётирлар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ РЕЙДИ

Мичурин номли колхозда 1240 гектар майдондаги ғўзанинг бир гектарига ҳам ҳалигача сув таралмаган. Ғўзаларга сув беришни тез кунда тугатиш тадбирий-чоралари белгилаб чиқилмаган. Ўртоқ Турғунов бошлиқ бригадада 180 га пахта майдонининг 50 гектарини бегона ўт босиб ётибди. Ўртоқ Тўрабеков бошлиқ комплекс механизациялашган звенода чигит тор қаторлаб экилган. Ягана сифатсиз ўтказилгани учун ҳозиргача кўпчилик уяларда 7 тадан ғўза сақланиб келмоқда. Колхоз раиси Т. Каримов, партия ташкилотининг секретари Э. Расулов ўртоқлар ғўза парваришини яхшилаш йўлида кескин чора кўрмасалар йил якунида аттанг деб қолишлари ҳеч гап эмас.

Охунбобоев номли колхознинг 300 гектардан ортиқ пахта майдони сув талаб. Аммо хўжаликда сув қўйишга эътибор жуда паст. Ильич номли колхозда бўлса фақат 25 гектар ғўзага сув берилган, холос.

Шу билан бирга Калинин номли, «Коммунизм», «Ленинобод» ва «Партия XX съезди» колхозларида ҳамда «Бўка» пахтачилик совхозида бундай ахволни учратиш мумкин.

Айрим хўжаликларда дала шийпонларида иссиқ овқат ташкил этилмаган. Дала шийпонлари номигагина бор. Уларда газета-журналлар, бригада ва звено аъзоларининг социалистик мажбуриятларини кўрсатувчи турли варақалар, партия ва ҳукуматимизнинг меҳнатга илҳомлантирувчи турли шиорлари йўқ. Айниқса, бу ҳолни К. Маркс номли ва «Ленин йўли» колхозларида (раиси И. Бўрихўжаев) кўриш мумкин. Бу колхозда кўпчилик дала шийпонлари мутлақо талабга жавоб бермайди.

Яқинда Бўка райони пахтакорларининг бу йилги шароитда пахта етиштириш йўлида қилаётган меҳнатлари, уларнинг ғўза парвариши, суғориш, озиқлантириш, культивация қилиш тадбирларини бир группа мутахассислар ёрдамида текшириб чиқилди. Жойларда юз берган камчиликларни ўша жойнинг ўзида йўл қўйган кишилар билан муҳокама қилиниб, тугатиш тадбирлари белгиланди. Текшириш натижаларидан маълум бўлдики, Бўка райони зонасида ғўза парвариши бирмунча яхши ташкил этилганига қарамай, суғориш, озиқлантириш ишлари ҳаддан ташқари кечиктириб юборилган. Шу билан бирга минерал ўғитлардан тўғри фойдаланиш ва хашаротларга қарши кураш ишларига етарли эътибор берилмаяпти. Мавжуд камчиликларни тугатиш учун район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, колхоз раислари, совхоз директорлари шошилинч чоралар кўришлари, суғориш ишларини яхшилаш учун барча кучни тўла сафарбар этишлари лозим.

П. МИРСОЛИҲОВ,
область партия комитетининг инструктори.

А. МИРЗААҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ДОЛЗАРБ КУНЛАР

Далалар уйғоқ. Эрта тонгдан кеч тунгача одамларда тиним йўқ. Улар баҳордаги қийинчиликларни тезроқ бартараф этиш, ҳосилни тезроқ етиштириш устида ўйлайдилар.

Генерал Собир Раҳимов номидаги колхоз аъзолари бу йил ўз зиммаларига улкан мажбуриятлар олишган.

Мана, энг олдин колхоз пиллачилари элни қувонтиришди. Давлатга пилла сотиш планини 104 процент қилиб адо этишди.

Эртаги экин етиштираётган сабзавоткорларнинг ҳам шу кундаги ишлари ёмон эмас. Улар ҳозиргача 95 тонна картошка, 95 тонна редиска, 20 тонна пиёз, 65 тонна карам, 650 килограмм сабзи, салкам 1,5 тонна бодринг етиштириб шаҳарликлар дастурхонига тақдим этдилар. Ҳа демай, эртаги экинлар топшириш ярим йиллик плани муваффақиятли бажарилади.

Колхоз чорвадорлари ҳам молларни қишдан омон-эсон олиб чиқиб гўшт топшириш планини Калинин районида биринчилар қатори адо этишган. Ўтган ойларда сигирлардан 250 тоннадан ортиқ сут соғиб олинди. Шу кеча-кундузда чорва фермаларида ҳам, далалар ва боғларда ҳам иш қизғин.

Колхоз меҳнаткашлари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган мусобақага биринчилар қатори қўшилишган. Исмоил Ёндошев Миржалол Жўраев, Мамлакат Султонова каби коммунист ва комсомоллар ҳозир бу мусобақанинг олдинги сафида келмоқдалар. Бугунги ҳаракат зиммадаги мажбуриятни тўла адо этилишидан дарак бераяпти.

Н. ОРИФХЎЖАЕВА,
ТошДУ студенти.

МЕҲНАТ КИШИНИ УЛУҒЛАЙДИ

Мактабларимизнинг битирувчи синфлари учун топширилган ёзма ишда «Меҳнат кишини улуғлайди» деган эркин тема ҳам бор эди. Адабиётдан ёзма (иншо) топширувчи ўқувчиларнинг кўпчилиги ана шу эркин темага мурожаат этиб, устоз ўқитувчилари томонидан берилган билимларни намойиш қилиб, катта синовдан ўтдилар.

Ўқувчилар томонидан ёзилган ёзма ишларнинг айримларини педагогик жиҳатдан таҳлил қилишни лозим кўриб, энг характерли жойларини сиз газетхонларга ҳавола қилаяпмиз. Бунда асосан Тошкент шаҳар Киров районидаги 1, 58-, Чилонзор районидаги 48-, 52-, Октябрь районидаги 53-кечки ишчи-ёшлар мактаблари 11-синф ўқувчиларининг ёзма ишлари асос қилиб олинди. (Ўқувчиларнинг исм-фамилиялари тўлиқ келтирилмади).

«Меҳнат — бахт келтирар, — деб ёзади ўқувчи Е. З. — Мана, биргина ўқитувчи меҳнатини олайлик. Аввало, ўқитувчи — улуғ ном. Бу ном ҳар бир совет кишиси, ҳар бир хонадон учун ғоят азиз ва қимматлидир. Ўқитувчи меҳнати авлодларда яшайди, деб бежиз айтмаган-ку доно халқимиз! Зотан, ўқитувчининг берган билими, ўгит-насиҳати, тарбияси, совет кишиларининг бир неча авлодларига ўтиб боради, улар ўзларидаги энг яхши хислатлар учун ўқитувчидан бир умр миннатдор бўлиб юрадилар.

Ўқитувчи қалби қуёшга қиёс. Қуёш ўз ҳарорати билан борлиқни иситса, ўқитувчи қалб меҳри билан ёшларга билим беради. Етти ёшлик болага ҳарф танитиш, ёзиш-ўқишга ўргатиш игна билан қудуқ қазиш деган гап. Ўқитувчининг меҳнати ана шундай сермашаққат ва кўп куч талаб меҳнатдир».

«Биз меҳнат туфайли эришилган бахтли замонда ҳур яшамоқдамиз, деб ёзади Н. З. — Бу бахтли замонни бизнинг ота-боболаримиз оғир меҳнат ва тинимсиз кураш туфайли қўлга киритганлар. Биз уларга қанчадан-қанча раҳматлар айтсак ҳам озлик қилади. Ота-боболаримиз зўр машаққат билан меҳнат қилганликлари билан меҳнат роҳатини бойлар кўрардилар.

Бизда ҳар биримиз ўз меҳнатимиз роҳатини кўрамиз. Биз «ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун» деган ленинча принципга мосланамиз».

«Мирзачўл... Бир вақтлар Мирзачўл деб аталган бу ерни энди ҳеч муболағасиз Мирзагулистон десак хато бўлмайди, деб ёзади А. А.—Одам қўли чўлни бўстон қилар. «Инсон қўли гул», деган машҳур ибора бор халқимизда. Қудратли техникамиз, кишиларнинг фидокорона ҳамда сидқидил меҳнатлари ва фақат меҳнатлари туфайли Мирзачўл гулистонга, боғу-бўстонга айланди. Равон ва кенг кўчалар, Ильич нурлари чароғон ҳашаматли бинолар, мактаблар қурилди. Инсонларнинг меҳнати туфайли қўриқ ва бўз ерларга сув чиқарилиб, «оқ олтин» етиштириляпти. Пахтадан мўл ҳосил олинаяпти.

Халқимиз мўл-кўл пахта топшириш учун курашмоқда. Минглаб-миллионлаб кишиларнинг меҳнати натижасида бу улкан пахта хирмонини яратиш йўлида ҳозир далаларда иш қизғин».

«Капитализм мамлакатларида, — деб ёзади Р. У., — меҳнат билан капитал ўртасида синфий жанглар бир кун ҳам тўхтамай давом этмоқда. «Синфий тинчлик» ва пролетариатнинг буржуазия билан ҳамкорлик қилишнинг тарғиб қилаётган буржуа идеологлари ва ўнг касаба союз лидерларининг уринишларига қарамай, капитализм мамлакатларининг гоҳ у, гоҳ бу ерда меҳнаткашлар билан корхона эгалари ўртасида кескин можаролар кўтарилмоқда. Ишчилар синфи ўзининг энг зарур манфаатлари учун курашда синалган қурол — иш ташлашлардан кенг фойдаланмоқда».

Меҳнат кишини улуғлайди. Бу фикр ўқувчилар томонидан ёзилган ёзма ишларнинг ўзидаёқ яққол акс этиб турибди. Бизда меҳнат ҳар бир кишига хос хусусиятлардан бири бўлиб қолди.

Шунинг учун ҳам ёш авлодни меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш мактабларнинг, ўқитувчиларнинг, ҳар бир ота-онанинг, бугун жамоатчиликнинг муқаддас ва шарафли бурчидир.

Ортиқ ҚОБИЛЖОНОВ.

МЕТАЛЛ-ЛОМ ТЎПЛАШ ОЙЛИГИ

Металл парчаларини йиғиш зарбдор уч ойлиги эълон қилинганига анча бўлди. Кўпгина ишлаб чиқариш корхоналари ва ўқув юртларида саноатимизнинг энг қимматбаҳо хомашёси ҳисобланган темир-терсакларни тўплаш ва уни давлатга топшириш қизғин давом этмоқда.

Республика музика мактаб-интернатининг 350 кишилик коллективи металл парчаларини йиғишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Айниқса, бу ишда мактабнинг 10-синф ўқувчиларидан С. Халилов, И. Ўринбоев, Р. Муҳаммадгалиев, С. Қосимов, А. Асановларнинг ҳар бири 2—5 тоннадан металл парчалари топширишди. Ўтган беш ой ичида мактаб бўйича топширилган темир-терсак 15 тоннани ташкил этди.

Шунингдек, Калинин районидаги Киров номли 47-саккиз йиллик мактаб ўқувчилари ҳам металл тўплашга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Мактаб комсомол комитетининг секретари Мовлуда Юсупова ҳамда бош пионервожатийси Тўлқин Эргашевларнинг ташаббуси билан ташкил этилган металл парчалари тўплаш бўйича махсус отрядлар намунали иш олиб боряпти.

Отряднинг Зиёев, Йўлдошев, Каримова, Абдураҳмонов ва бошқа кўпгина комсомол ҳамда пионерларининг ғайрати билан қисқа муддатда 7,5 тонна темир-терсак йиғиб топширилди.

О. ТУРСУНОВ.

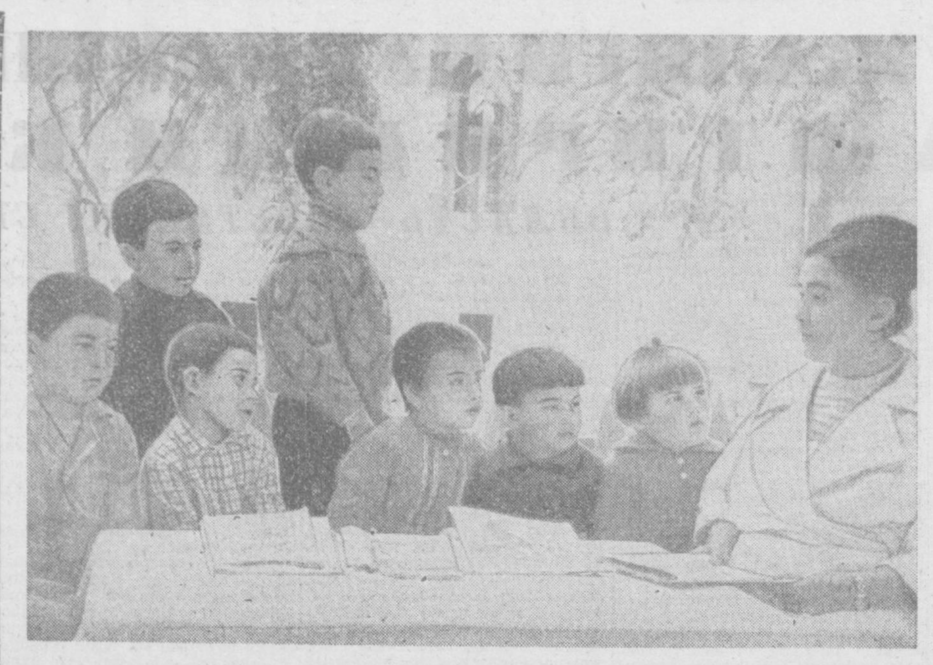

Пойтахтимиздаги 318-болалар боғчасида меҳнаткашларнинг 100 га яқин ўғил ва қизлари тарбия олмоқда. Бу ерда кичкинтойларнинг атрофлича дам олишлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Суратда: боғча тарбиячиси Фотима Ниғматова кичкинтойлар даврасида.

Э. Эргашев фотоси.

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

ЁШЛАР РЕКОРДИ

Тошкентда Ўзбекистон мактаб ўқувчиларининг XXI спартакиадаси тантанали равишда ёпилди. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган бу спартакиада мусобақаларида 2 мингдан ортиқ ёш спортчи иштирок этди. Республикамизнинг ҳамма областлари, Қорақалпоғистон АССР ва Тошкент шаҳри вакиллари спортнинг 15 тури бўйича куч синашдилар. Мусобақалар давомида кўпгина қобилиятли ёш спортчиларни ажратиб олиш мумкин бўлди. Улар Бутуниттифоқ XI спартакиадасида қатнашадиган республикамиз терма командалари составига киритилди. Чирчиқлик сузувчилар Виктор Куканов, Владимир Константинов, бухоролик шахматчи қиз Шарифа Бердиева, баскетболчи Неля Журавлева, талантли теннисчи қиз Жумаева ва бошқалар шулар жумласидандир. Гимнастикачилар жуда яхши қатнашишди. Улардан уч қиз СССР спорт мастери нормативини бажарди. Бу фахрли номга Бухоро областидан Раиса Давидова, Чирчиқдан Люба Эшболдина, Наманган областидан Таня Мирошниченко сазовор бўлдилар.

Спартакиада давомида Ўзбекистоннинг иккита янги рекорди ўрнатилди: енгил атлетикачи Николай Цветков (Тошкент) саккиз курашда 4650 очко тўплади; фарғоналик мактаб ўқувчиси Людмила Долгова ирғитган диска 44 метрга бориб тушди.

Сузиш бўйича тошкентлик уч ўқувчи спорт мастерлигига номзод нормативини бажарди. Булар Алла Волкова, Ольга Абрамова ва Александр Абросимовдир.

Тошкент шаҳар командаси бу спартакиадада ҳам муваффақиятли қатнашди ва спортнинг 12 тури бўйича команда биринчилигини эгаллади. Стол тенниси ва эркин курашда Бухоро области командаси, шахмат бўйича эса Тошкент области вакиллари ғолиб чиқдилар.

Спортнинг 21 тури бўйича терма команда состави тасдиқланди. Бу командалар Ереванда бўладиган Бутуниттифоқ мусобақаларига тайёргарликни бошлаб юбордилар.

Мактаб ўқувчилари спартакиадасининг ёпилиш маросимида Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Абдуллаева, Ўзбекистон Маориф министрининг ўринбосари И. Тўхтахўжаева, республика физкультура ва спорт комитети раисининг ўринбосари Ю. Егоров ўртоқлар ёш спортчиларни табриклаб, уларга навбатдаги мусобақаларда муваффақиятга эришувларини тиладилар.

«МЕҲНАТ» БАСКЕТБОЛЧИЛАРИ ҒАЛАБАСИ

Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг спорт залида СССР кубоги учун «Меҳнат» (Чирчиқ) ва «Спартак» (Ўш) командалари баскетболчилари ўртасида иккинчи босқич мусобақаси бўлди. Учрашувнинг биринчи бўлими майдон эгаларининг устунлигида ўтди. Меҳнатчилар 29:12 ҳисобида олдинга чиқиб олдилар. Иккинчи бўлимда ҳам майдон эгалари ташаббусни қўлдан бермай, рақибларини 55:36 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Чирчиқ шаҳрининг баскетболчи қизлари СССР кубогининг навбатдаги мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

ТОШКЕНТЛИК ГИМНАСТИКАЧИГА ОЛҚИШЛАР

Венгрия пойтахти Будапештда социалистик мамлакатлар «Динамо» жамияти гимнастикачиларининг мусобақаси бўлиб ўтди. Тошкентлик мактаб ўқувчиси Эльвира Саъдий мамлакатимиз командаси составида бу ерга келган эди. У Европанинг кучли гимнастикачиларини орқада қолдириб, ҳурмат супасининг иккинчи поғонасига кўтарилишга муваффақ бўлди. Германия Демократик республикасидан келган Европа чемпиони Карин Янцгина ҳамшаҳримиздан олдинга ўтди. Судьялар Европа чемпиони машқларини 38,9 баллга баҳолашган бўлса, Саъдийга 37,7 балл бердилар. Бу ёш ўзбек гимнастикачисининг халқаро миқёсдаги жуда катта муваффақиятидир. Мусобақада команда ҳисобида ГДР вакиллари биринчи ўринни олдилар. Совет спортчилари иккинчи, Чехословакия гимнастикачилари учинчи ўринни эгалладилар. Эркаклар ўртасида эса команда ҳисобида совет гимнастикачилари ғолиб келишди.

СССР ШАШКАЧИЛАРИ — ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

Юз катакли шашка бўйича Италиянинг Больцано шаҳрида ўтказилган иккинчи Европа чемпионати СССР командасининг ғалабаси билан тугади. Ватандошларимиз сўнгги учрашувни Голландиянинг кучли командаси билан ўтказдилар. Улар асосий рақибларини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Бу учрашувда Андрейко ва Куперман рақиблари билан дуранг ўйнашди, Шчеголев эса ғалаба қозонди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

ЎЗИНГИЗНИ-ЎЗИНГИЗ СИНАБ КЎРИНГ

АСАБИНГИЗ ҚАНАҚА?

Аксарият касалликлар асаб системасининг функционал чарчашидан келиб чиқади. Гоҳо киши «Менинг асабим қандайкин?» деб ўйлаб қолади ва жавоб топишга қийналади. Қуйида ўн савол берилади. Уларга «ҳа» деб айта оласизми?

1. Уйқунгиз яхшими?
2. Сал нарсага жаҳлингиз чиқавермайдими?
3. Жаҳлингиз чиқса бақирмайсизми, нарсаларни синдирмайсизми?
4. Бирор кимсангиз бемор бўлиб қолса ёки кўнгилсиз ҳодиса юз берса, ўзингизни йўқотиб қўймайсизми?
5. Раҳм уйғотувчи аҳвол ва ёки шу мазмундаги бадиий асар дилингизда меҳр қўзғатадими?
6. Сизга озор берган кишини ёки ҳодисани тез унута оласизми?
7. Лаганбардор, амалпараст, дилозор, безори нафратингизни қўзғатадими?
8. Спиртли ичимлик ёки бошқа бир гиёҳга ўрганиб қолмаганмисиз?
9. Бесабаб бошингиз оғримайдими?
10. Асабий касаллик ҳақида невропатолог қабулида бўлмаганмисиз?

Агар жавобингиз ўнта «ҳа»дан иборат бўлса, демак нерв системангиз функционал ҳолати аъло даражада. Башарти, етти-саккизта «ҳа» йиғилса, нерв системангиз умуман дуруст экан. Борди-ю, ундан кам «ҳа» тўплаган бўлсангиз, асабларингиз ҳийла бузилган. У пайт ўз асабингизни тузатишга ҳаракат қилинг, шифокорга учрашинг!

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган врач.

МУШОИРА

Яқинда 14-ўрта мактабда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган «Ўткир зеҳнлилар» мушоираси бўлиб ўтди. Мушоирада 7-«А» ва 7-«Б» синф ўқувчилари мусобақалашиб, жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси Владимир Ильичнинг ҳаёти ва фаолиятини қанчалик яхши билишларини яна бир бор намойиш қилдилар.

Айниқса, мушоирада М. Аширбоева, М. Сайфутдинова, С. Усмонов, Э. Бобоев, Г. Пўлатова сингари ўқувчилар ўзларининг пухта ўйланган саволлари ва ҳозир жавобликлари билан томошабинлар олқишига сазовор бўлдилар.

Н. ЗАФАРОВ.

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ТАРИХИЙ КЕНГАШ

СОФИЯ, 18 июнь. (ТАСС). БТА агентлиги тарқатган шарҳларда бундай дейилади: Москва Кенгаши империализмга қарши курашдаги бирликни мустаҳкамлашга қаратилган ироданинг ёрқин ифодаси бўлиб, сиёсий аҳволни чуқур анализ қилиб берган ҳамда ҳаракатнинг шу анализдан келиб чиқадиган конкрет вазифаларини белгилаб берган анжуман бўлиб, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати тарихидан абадий ўрин олишига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Болгар халқи капитализмга ва фашизмга қарши курашда ҳам, ҳозир, социалистик қурилиш даврида ҳам совет халқининг қардошларча, беғараз мададини ҳар доим ҳис қилиб келди, деб таъкидлайди агентлик. Шу мадад бўлмаганда эди бизнинг мамлакатимиз ўз озодлигининг 25 йиллигини нишонлашга тайёрланаётган вақтида эришган ҳар томонлама муваффақиятларини қўлга кирита олмаган бўлур эди. Бугун, эрта ва ҳамиша Болгария Совет Иттифоқи билан ёнма-ён бўлиб бораверади, КПСС га муносабати эса болгар коммунистлари учун, ҳар бир партиянинг пролетар интернационализм қай даражада эканлигини хатосиз белгилаб берувчи жуда тўғри мезон бўлиб қолади.

ВЕНА, 18 июнь. (ТАСС). Австрия Коммунистик партиясининг раиси Франц Мури айтдики, Австрия Коммунистик партиясининг делегацияси Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги халқаро Кенгаши натижаларига ижобий баҳо бермоқда.

Кенгашда ҳозир бўлган партияларнинг катта кўпчилиги имзолаган асосий ҳужжат империализмга қарши, тинчлик, демократия ва халқлар мустақиллиги йўлида биргаликда кураш олиб бориш учун асосий йўлйўриқ бўлиб қолади, деди Мури.

ДЕҲЛИ, 18 июнь. ТАСС мухбири В. Байков хабар беради:

«Ҳиндистон Коммунистик партияси Марказий Ижроия Комитетининг аъзоси Х. К. Вьяс ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Биз, ҳинд коммунистлари Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги Кенгаши ишини жуда катта диққат ва эътибор билан кузатиб турдик. Бугун партиямиз коммунистик ва ишчи партиялар империализмга қарши барча антиимпериалистик кучлар ҳаракатларининг бирлиги тўғрисида халқаро коммунистик ҳаракатнинг Кенгаш қатнашчилари қабул қилган жуда муҳим ҳужжатини табриклайди». «Бу ҳужжат, — деб давом этди у, — Ҳиндистонда империализм кирдикорларига қарши курашга аҳолининг кенг оммасини сафарбар қилишда мамлакатимиздаги коммунистик ва прогрессив ҳаракатга жуда катта ёрдам беради».

Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий Кенгашининг аъзоси Д. П. Синха ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: «Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвада ўз ишини тамомлаган кенгашининг асосий якуни шуки, бу анжуман империалистларнинг коммунистик ҳаракат парокандаликка учрайди деган умидларини пучга чиқарибгина қолмасдан, бутун дунёдаги коммунистик ҳаракатни мустаҳкамлаб тош-метинга айлантирибгина қолмасдан шу билан бирга озодлик учун курашӓтган Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларига янги куч-ғайрат ҳам бағишлади».

НЬЮ-ЙОРК, 18 июнь. (ТАСС). Коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро Кенгаши ўз ишини тамомлаганлиги тўғрисида ва кенгаш қабул қилган ҳужжатлар тўғрисида Американинг информация агентликлари дарҳол хабар тарқатдилар.

АП агентлигининг Москвадаги мухбири юборган хабарда халқаро коммунистик Кенгаш империализмга қарши курашда коммунистларни бирликка чақириш билан ўз ишини тамомлади, дейилади.

ЮПИ агентлиги Москва Кенгашида қатнашган коммунистик партиялар вакилларининг бу кенгаш жаҳондаги антиимпериалистик кучларни бирлаштириш ишида қозониладиган муваффақият бўлди, деб айтган гапларини эълон қилди.

Буржуа матбуотининг шарҳларида бу кенгаш коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигига, барча антиимпериалистик курашни кучайтиришга ёрдам берадиган кенгаш бўлганлиги шу матбуотни ташвишга солиб қўйганлиги сезилиб турибди.

БАЙРУТ, 18 июнь. (ТАСС). Тинчликни ҳимоя қилишга чақириқ Коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашининг қатнашчилари қабул қилган хитобноманинг тўлиқ текстини Ливандаги прогрессив «Аннидо» газетаси «Москва Кенгаши халқаро тинчликни сақлашга чақираётир», деган катта сарлавҳа остида босиб чиқарди.

Ҳафталик «Ал Асбуа ал-Арабий» газетаси Москва Кенгашига бағишлаб берган катта мақоласида халқаро тинчликни ҳимоя қилишга бағишланиб Вьетнамнинг қаҳрамон халқи билан бирдамлик тўғрисида, Исроилнинг араб мамлакатларига қарши агрессиясини қоралаш тўғрисида кенгашда қабул қилинган ҳужжатлар «империализмга ва реакцияга қарши курашда тинчлик ва тараққиёт кучларининг катта ғалабаси бўлди», деб таъкидламоқда.

САНТЬЯГО, 18 июнь. (ТАСС. Чили Коммунистик партиясининг Москвадаги Кенгашда қатнашган делегацияси бошлиғи, партия Марказий Комитетининг бош секретари Луис Корвалан «Сигло» газетаси мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашининг якунларидан мамнунмиз. Капиталистик матбуот қилган фолбинликларнинг ҳаммасига қарамай кенгаш коммунистик ҳаракатнинг зўр тантанаси бўлди».

Бурунди мустақил деб эълон қилинган кунга етти йил тўлади. Суратда: республика пойтахти Бужумбурининг марказий майдонида Мустақиллик куни шарафига ўрнатилган обелиск.

В. Евсеев фотоси. (ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ВЕНГРИЯ

Дьер шаҳридаги вагонсозлик ва машинасозлик комбинатида автомобиль саноати учун дизель маторлари ишлаб чиқарувчи янги катта заводни тантанали суратда фойдаланишга топшириш маросими бўлиб ўтди. Бу завод автобуслар ва юк автомашиналари учун ҳар йили қуввати 200—215 от кучига баравар келадиган 13 минг двигатель ишлаб чиқаради.

ПОЛЬША

38-халқаро Познан ярмаркаси ўз ишини тамомлади. Ярмаркада Ер куррасидаги барча қитъаларнинг 40 мамлакатидан вакиллар қатнашди.

ПАП агентлигининг хабар беришича, Польша савдо ходимлари тузган экспорт шартномалар нархи ўтган йилги битимларнинг нархидан ошиб кетди. Польша чет эллик харидорларга асосан капитал машина-ускуналар ва транспорт воситаларини таклиф қилди. Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган давлатлар, аввало, ГДР, Чехословакия ва Совет Иттифоқи билан катта шартномалар тузилди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

ПРАГАДА ўтказиладиган 6-халқаро телевизион семинар фестивалида жаҳоннинг 33 мамлакатидан вакиллар қатнашмоқдалар. Кўрик, «Телеэкран халқлар ўртасида ҳамжиҳатликка хизмат қилмоқда», деган шиор остида ўтмоқда.

Совет телевидениеси фестивалга «Стаюрдесса» ва «Трест» операцияларини келтирди. (ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.15—Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.20 — «Старшеклассник» программаси. 19.00 — Футбол бўйича СССР биринчилиги «ПАХТАКОР» — «ЛОКОМОТИВ» (Москва).

Ўзбек тилида: 20.45 — Телеянгиликлар. 21.00—Ота-оналар университети. 21.40—Ҳосил тақдири шу кунларда ҳал қилинади. 22.00 — «Бўстон» تележурнали.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00—«Оддий фашизм» (Ҳужжатли фильм).

Рус тилида: 22.10 — «Киевлик қиз» (Бадиий фильмнинг иккинчи серияси).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРДА — 20/VI да Мудҳиш айбнома, 21/VI да Замон драмаси.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Учрашув манзили — Женева — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3 да, кеч 6, 8.40 минутда), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2 яримда, кеч 7.20 минутда);

Таниш—билишларимиз — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 8, 10 минутда);

Рошфорлик қизлар — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун);

Катталар ўйини — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун);

Чангда қолган гул — (Ўзбек тилида) — «НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун);

Дўппи кийган фаришта — «САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 9.45 минутда, 11 яримда, кундуз соат 1.15 минутда);

Уруш—уруш-да — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да, кундуз соат 5 да, кеч соат 9.20 минутда);

Махтумқули — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 да, кеч соат 6 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Кеч соат 9 ва 10.40 минутларда бошланади)

Таниш — билишларимиз — «ТЕЛЬМАН» номли, «ФЕСТИВАЛЬ»;

Учрашув манзили — Женева— «ХИВА».

Огаҳий номли Хоразм область музикали драма ва комедия театрининг.

21 июндан 30 июнгача

Муқимий номли ўзбек давлат музикали театри ёзги биносида бўладиган спектаклларининг

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

21 июнда — Вьетнам тонги.
22 июнда — МАХТУМҚУЛИ.
23 июнда — Катта концерт.
24 июнда — Қайнона.
25 июнда — Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам.
26 июнда — Концерт.
27 июнда — Қайнона.
28 июнда — Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам.
29 июнда — Қиз булоқ.
30 июнда — МАХТУМҚУЛИ.

Томошалар кеч соат 9 да бошланади.

Касса кундуз соат 12 дан ишлайди.

Билетлар сотилмоқда.

10—МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

«Э-302», «Э-652», «Э-10011» экскаваторларига, юкчи тракторларга машинистлар, бульдозерчилар, автогрейдерчилар, ер қавлаш техникаси ремонти бўйича слесарлар, токарлар, электр пайвандчилар

КЕРАК

Ёлгиз кишиларга ётоқхона, оилаликларга умумий тартибда турар-жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, С. Раҳимов номли станция (18, 83 автобуслар).

«УЗЭГЛАВЭЛЕКТРОМОНТАЖ» МАХСУС ТРЕСТИ

«1 электромонтаж» Тошкент монтаж бошқармасига электромонтер монтажчилар, кабель ўрнатиш бўйича ишчилар, электромонтаж касбларига ўргатиш учун гражданлар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Черкасс кўчаси, 26 уй, кадрлар бўлими (3, 13, трамвайлар, 14, 20, 22, 41, 74, 78, 47, 13, 101, 117 автобусларнинг «Салар» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТУРАР-ЖОЙ БОШҚАРМАСИГА

катта ревизор, ревизор, бухгалтер, кассир, инженерлар: техник нормалаш, иссиқлик техникаси бўйича; меҳнат бўйича катта иқтисодчи

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси 6 уй, 82 хона.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 14381.
ИНДЕКС — 6469.
Б—2306.